

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти сертифікована на відповідність
ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ДТЕУ
Голова вченої ради

Анатолій МАЗАРАКІ
(протокол № 8 від "24" квітня 2025 р.)

ОСВІТНЬО – НАУКОВА ПРОГРАМА

ФІЛОСОФІЯ

Спеціальність В10 Філософія

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Рівень вищої освіти – Третій (освітньо-науковий)

Освітня програма вводиться в дію
з 01 жовтня 2025 р.
(наказ № 1000 від "24" квітня 2025 р.)

Київ
2025

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1 – ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет Відділ аспірантури і докторантури.
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Третій (освітньо-науковий) рівень Доктор філософії з філософії
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В10 Філософія
Назва освітньої програми	Філософія
Обмеження щодо форм навчання	Навчання здійснюється за очною (денною) та заочною формами
Відповідність стандарту вищої освіти МОН України	Відповідає стандарту вищої освіти МОН України (наказ № 287 від 01.04.2022 р.)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний. Обсяг освітньо-наукової програми – 240 кредитів ЄКТС. Нормативний строк підготовки 4 роки
Наявність акредитації	Акредитовано Сертифікат про акредитацію освітньої програми 23.06.2022 № 3573, дійсний до 01.07.2026 (https://knute.edu.ua/file/MTEyNDI=/dad71df7496284560a5d567b4d4e1934.pdf)
Цикл, рівень вищої освіти	QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень, НРК України – 8 рівень
Передумови вступу на освітню програму	Наявність освітнього ступеня магістр (7 рівень НРК). Володіння вступником компетентностями та опанування результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності «Філософія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (перевіряється вступними випробуваннями)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До затвердження нової редакції освітньо-наукової програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://knute.edu.ua/file/MTEyNDI=/83ebf3fa5e0453a4b18bc1a223bb8ab1.pdf

2-МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Підготувати висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії у галузі гуманітарних наук з орієнтацією на соціально-філософську проблематику; розвинути дослідницькі навички за рахунок більш глибокого розуміння теорії філософії, причинно-наслідкових зв'язків, суті філософського способу мислення на засадах випереджального розвитку освітньої, наукової діяльності.

3-ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Предметна область

Об'єкт діяльності: комплексні проблеми і дослідницькі проекти в галузі філософії, ефективність їх дослідження і розв'язання для поступу філософської науки; методологічні підходи і методи науково-філософських досліджень, стратегії міждисциплінарного дослідження.

Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі філософії та гуманітаристики, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань *випереджального змісту, які базуються на засадах європейського та світового науково-освітнього досвіду, поєднання освіти, науки та вдосконалення професійної практики.*

Теоретичний зміст предметної області: комплекс ідей, понять, категорій, теорій, принципів, методів, концепцій, підходів, стратегій філософії як фундаментального способу культурної рефлексії; функціонування і трансформація інтелектуальних практик та способів мислення.

Методи, методика та технології: методологічні підходи сучасної філософії, сучасні методики викладання філософії, сучасні цифрові технології.

Інструменти та обладнання: комунікаційне обладнання, інформаційні засоби, що застосовуються у професійній діяльності.

Основний фокус освітньої програми

Освітньо-наукова програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців-філософів із глибоким розумінням філософії, її категоріально-поняттєвого апарату та аналітично-дослідницьких методів. Програма зосереджена на вивченні соціальних процесів, норм і цінностей, що формують сучасне суспільство, а також критичному аналізу його філософських засад.

4 – ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ

Придатність до працевлаштування

Набуті компетентності дозволяють випускникам працювати в науково-аналітичній, суспільно-організаційній, консультаційній та громадській сферах, сприяючи розвитку критичного мислення та соціальної рефлексії. Випускники освітньо-наукової програми можуть обіймати посади наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої

освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з філософії, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій.

Посади згідно класифікатору професій України:

1143 - вищі посадові особи академій наук і громадських організацій в соціально-культурній сфері,

143.1 - вищі посадові особи національних академій, що діють на засадах самоврядування та ін.).

1229.4 - керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання,

1237.2 - учений секретар,

1237.2 - начальник (завідувач) сектору (науково-дослідного, конструкторського та ін.),

2310.1 - доцент закладу вищої освіти,

2310.2 - викладач закладу вищої освіти,

2359.1 - інші наукові співробітники в галузі навчання,

2443 - професіонали в галузі філософії, історії та політології,

2443.1 - наукові співробітники (філософія, історія, політологія),

2443.2 - філософ.

Місця працевлаштування. Посади у відділах та лабораторіях наукових установ, профільних кафедрах університетів. Відповідні робочі місця (наукові дослідження, керівництво науковими проектами) підприємств, установ та організацій, державних, місцевих органів влади, громадських організацій.

Подальше навчання

- освітньо-наукові програми на 8-ому рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань;

- освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі, за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти;

- здобуття наукового ступеня доктора наук.

5-ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Викладання та навчання

- Комбінація лекцій, практичних занять, аналітичних, дослідницьких робіт.
- Впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-орієнтований підхід і розвиток критичного мислення у аспірантів (лекційні курси, семінари, колоквиуми, дискусії тощо).
- Проблемно-орієнтовне навчання та самонавчання. Самостійна робота з джерелами інформації у наукових бібліотеках України та за її межами, використання електронних ресурсів.
- Консультування та керування науковим дослідженням аспірантів з боку наукового керівника.
- Інформаційна підтримка участі аспірантів в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів.
- Робота аспірантів у складі проектних груп, при виконанні держбюджетних

та госпдоговірних тем.

- Апробація результатів наукових досліджень у ході проведення науково-комунікативних заходів: конференції, семінари, «круглі столи», тренінги тощо.

Оцінювання

Освітня складова програми.

Система контролю оволодіння аспірантами дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль має на меті отримання оперативних даних про рівень знань аспірантів і якість сформованих компетентностей. Він передбачає застосування комплексу методів оцінювання: усне опитування, перевірка письмових завдань, тестовий контроль тощо. Підсумковий контроль знань у вигляді диференційованого заліку і проводиться як форма оцінювання рівня засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни.

Наукова складова програми.

Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у наукових конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Звіти аспірантів, за результатами виконання індивідуального плану наукової роботи щопівроку затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді факультету з відповідною рекомендацією

6-ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері філософії, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК2.	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК3.	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК4.	Здатність розробляти проекти та управляти ними.
ЗК5.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми філософії на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у філософії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з філософії та суміжних галузей.
------	---

СК2.	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземною мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень.
СК3.	Здатність застосовувати методи філософського і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.
СК4.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
СК5.	Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері філософії, оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку філософії.
СК6.	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері філософії, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
СК7.	<i>Здатність розкривати сутність соціально-філософського знання і застосовувати це знання в професійній та громадській діяльності, наявність культури мислення.</i>
7-ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
РН1.	Мати передові концептуальні та методологічні знання з філософії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій.
РН2.	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми філософії державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
РН3.	Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної філософії, історії світової та вітчизняної філософської думки, а також основних напрямів та провідних тенденцій у сучасній світовій філософії.
РН4.	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів.
РН5.	Планувати і виконувати теоретичні дослідження з філософії та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
РН6.	Глибоко розуміти загальні принципи та методи філософських наук, а

	також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері філософії та у викладацькій практиці.
PH7	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
PH8.	Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проєкти, які дають можливість створити нове цілісне знання та професійну практику і значущі наукові проблеми філософії з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.
PH9.	Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері філософії, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін
PH10.	<i>Використовувати провідні моделі гуманітарного пізнання як смисловий простір міркувань у соціально-філософському контексті</i>
8- РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	
<i>Кадрове забезпечення</i>	
Реалізацію освітньо-наукової програми забезпечують викладачі, які мають наукові ступені кандидата, доктора наук.	
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	
Аспіранти повною мірою забезпечені матеріальними ресурсами для навчання та виконання досліджень. До їх послуг: <ul style="list-style-type: none"> • понад 30 тис. м² навчальних будівель; • окремий гуртожиток для аспірантів (понад 80 кімнат) • понад 0,8 млн. найменувань навчальної та наукової літератури в бібліотеці ДТЕУ; • 470 посадкових місць у читальних залах ДТЕУ, в тому числі у мультимедійній бібліотеці ДТЕУ, де забезпечено доступ до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science; • 2000 робочих комп'ютерних місць із виходом в Інтернет + WiFi. Уся комп'ютерна техніка забезпечена базовим програмним забезпеченням, на комп'ютерах в лабораторіях кафедр інстальовано спеціальне програмне забезпечення, необхідне для проведення досліджень аспірантами; • лабораторія дистанційного навчання, в якій розміщено 966 освітніх курсів; • електронна платформа для комунікації аспірантів на базі Microsoft Office 365, тощо. 	
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми з підготовки фахівців зі спеціальності В10 «Філософія» відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях: <ul style="list-style-type: none"> ✓ офіційний веб-сайт https://knute.edu.ua/ містить інформацію про освітньо-наукові програми, навчальну, наукову і забезпечення виховну діяльність, 	

структурні підрозділи, правила прийому, контакти;
✓ необмежений доступ до мережі Інтернет;
✓ наукова бібліотека, читальні зали, SMART-бібліотека;
✓ віртуальне навчальне середовище Moodle;
✓ навчальні і робочі плани;
✓ графіки навчального процесу;
✓ навчально-методичні комплекси дисциплін;
дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів з дисциплін, програми практик.

9-АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Національна кредитна мобільність

Згідно з договорами про співробітництво між ДТЕУ та закладами вищої освіти України, науковими установами.

Міжнародна кредитна мобільність

У межах договорів про співробітництво між ДТЕУ та іноземними закладами вищої освіти, в рамках яких здійснюється партнерський обмін та навчання аспірантів.

Навчання за напрямом КА1 з отриманням кредитів в університетах країн-членів Програми Еразмус+.

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

Іноземним здобувачам вищої освіти гарантуються всі права та свободи, у відповідності до діючого законодавства України і Статуту університету.

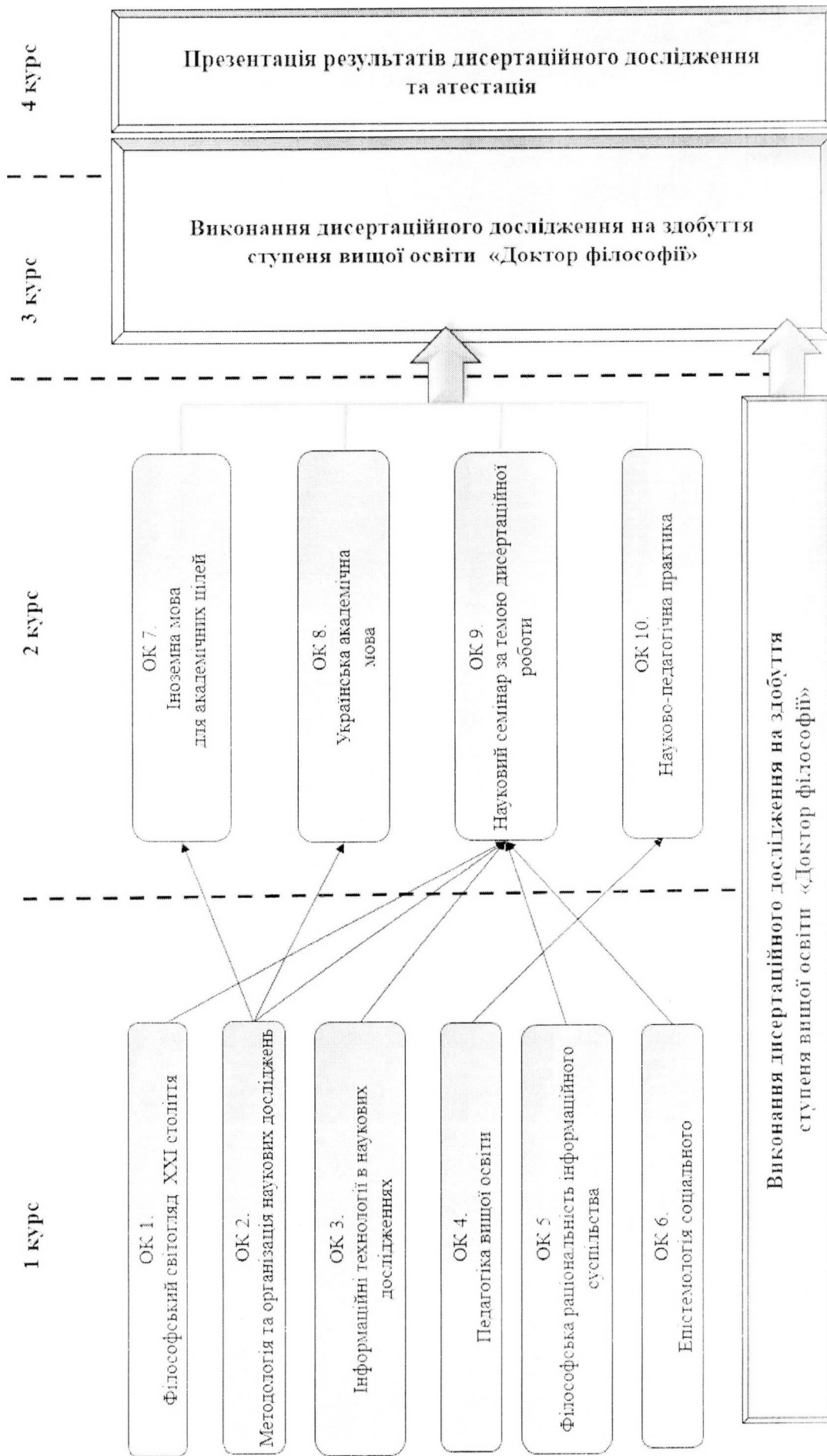
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційний екзамен, випускна кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Філософський світогляд ХХІ століття	2	Диф.залік
ОК 2.	Методологія та організація наукових досліджень	4	Диф.залік
ОК 3.	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	2	Диф.залік
ОК4	Педагогіка вищої освіти	2	Диф.залік
ОК5	Філософська раціональність інформаційного суспільства	2	Диф.залік
ОК6	Епістемологія соціального	2	Диф.залік
ОК7	Іноземна мова для академічних цілей	2	Диф.залік
ОК8	Українська академічна мова	2	Диф.залік
ОК9	Науковий семінар за темою дисертаційної роботи	2	Диф.залік
ОК10	Науково-педагогічна практика	2	Диф.залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		22	
Вибіркові компоненти ОП*			
ВК1	Освітній компонент 1	2	Диф.залік
ВК2	Освітній компонент 2	2	Диф.залік
ВК3	Освітній компонент 3	2	Диф.залік
ВК4	Освітній компонент 4	2	Диф.залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		8	
Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми		30	
Підготовка дисертації (наукова складова)		174	
Презентація результатів дисертаційного дослідження та атестація		36	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		240	

**За погодженням з науковим керівником*

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері філософії або на її межі з іншими спеціальностями і передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Дисертація має бути розміщена на сайті ДТЕУ.

Обсяг основного тексту дисертації має становити 6,5-7,5 авторських аркушів.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОBOB'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Компоне нти/ Компете нтності	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	Наукова складова
ЗК 1	*	*		*	*	*			*	*	*
ЗК 2	*	*		*	*	*			*		
ЗК 3	*	*	*				*				
ЗК 4	*	*	*			*	*	*	*		*
ЗК 5	*	*		*	*	*			*		*
СК 1	*	*	*		*	*	*	*	*		*
СК 2		*					*	*			
СК 3		*	*		*				*		*
СК 4				*						*	*
СК 5	*				*	*			*		*
СК 6	*	*	*		*	*			*		*
СК 7	*				*	*			*		*

**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ**

Компоненти/ Програмні результати навчання	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	Наукова складова
РН 1	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*
РН 2		*	*	*			*	*		*	
РН 3	*				*	*			*	*	*
РН 4		*			*	*	*	*	*		*
РН 5	*			*	*	*			*	*	*
РН 6		*		*	*				*	*	*
РН 7		*	*						*		
РН 8	*	*	*		*		*	*	*		*
РН 9		*	*	*	*		*	*		*	*
РН 10	*					*			*		*

Розроблено робочою групою у складі

1. Кравченко А.А., доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри філософії, соціології та політології ДТЕУ, гарант програми.
2. Мазаракі А.А., доктор економічних наук, професор, ректор.
3. Герасименко А.Г., доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків.
4. Морозов А.Ю., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та політології ДТЕУ.
5. Ліпін М.В., доктор філософських наук, доцент, професор кафедри філософії, соціології та політології ДТЕУ.
6. Колінько М.В., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та політології ДТЕУ.
7. Крезе О.О., аспірант освітньо-наукової програми «Філософія».

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Кивлюк О.П., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та психології Київського університету інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія», головний редактор наукового фахового видання категорії «Б» з педагогіки та філософії «Освітній дискурс: збірник наукових праць».
2. Малиношевська А.В., кандидат педагогічних наук, учений секретар Інституту обдарованої дитини НАПН України.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТІВ

Код	Освітні компоненти	Кредити ЄКТС
ВК1	Комерціалізація інтелектуальної власності	2
ВК2	Культурні виміри суспільства	2
ВК3	Ораторське мистецтво	2
ВК4	Статистичні методи аналізу та прогнозування	2
ВК5	Теорія і практика аргументації*	2
ВК6	Теорія соціальних практик*	2
ВК7	Філософія економіки*	2
ВК8	Філософія особистості*	2
ВК9	Інша вибіркова освітня компонента за погодженням з науковим керівником	2

**Вибіркова компонента 2, 4 навчального плану*

